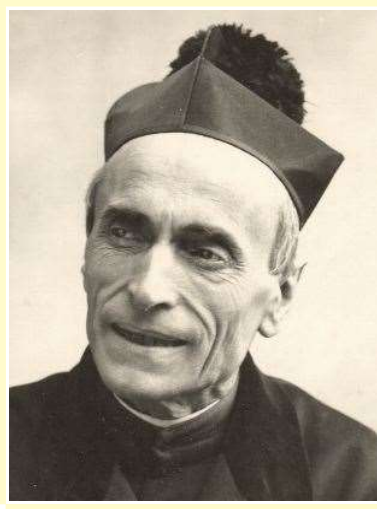

PRVNÍ NÁSTUPCE DONA BOSKA - Bl. Michal Rua 9. 6. 1837 – 6. 4. 1910

„Don Rua byl nejvěrnější, nejskromnější a nejhodnotnější syn Dona Boska.“ Těmito slovy, vyslovenými velmi rozhodně a zřetelně 29. října 1972 bl. papež Pavel VI. představil lidskou a duchovní postavu dona Ruy.

Michálek Rua se narodil ve zbrojovce, v továrně na zbraně, kde jeho otec pracoval a kde také bydleli. Otec Giovanni byl vdovec a měl již tři syny. Lehce postrčen knězem, kaplanem v továrně, se Rua podruhé oženil s Giovannou, trpělivou, stále usměvavou, velmi důvtipnou křesťanskou 28letou dívkou. Z tohoto druhého manželství se jako nejmladší narodil Michal.

Michalův starší bratr chodil do oratoře Dona Boska a on tam začal chodit také. „Já sám jsem poznal Dona Boska v září 1845,“ svědčil při blahorečení. Bylo mu 8 let. Jeho život s Donem Boskem začal zvláštním gestem. Don Bosco rozdával medailky a když Michal také natáhl ruku, Don Bosco mu podal levou a pravou naznačil, že ji chce rozdělit na půl. Pak mu přímo řekl, že by chtěl, aby k němu přišel Michal studovat a stal se knězem. Maminka souhlasila a od té doby ti dva byli navždy spojeni.

V roce 1855 coby 18letý složil jako první salesián slib poslušnosti. O 4 roky později se sejdou v Don Boskově pokoji jím vybraní chlapci a „založí“ Zbožnou společnost sv. Fr. Saleského. V roce 1860 byl Michal vysvěcen na kněze a už byl, a bude, pravou rukou Dona Boska. Michal pracoval od rána do pozdní noci. Když se don Francesia ptal Dona Boska, proč nechává dona Ruu tolik pracovat, slyšel odpověď: „Protože mám jen jednoho dona Ruu.“

Nejprve byl ředitelem v oratoři v Mirabello, ale potom byl povolán zpět na Valdocco, protože Don Bosco nikoho lepšího neměl. V roce 1867 se dostavoval chrám P. M. Pomocnice a veškerá organizace stavby ležela na donu Ruovi. Nebylo divu, že onemocněl. „Zápál pobříšnice,“ řekl lékař, „nedá se už nic dělat. Dejte mu poslední pomazání.“ Když se to dověděl Don Bosco, učinil překvapivou věc: šel zpovídat a o umírajícího jako by nejevili zájem. Ostatní to nemohli pochopit. Když bez chvatu nakonec za Ruou přišel, řekl mu: „Rozumíš Michale, nechci, abys zemřel. I kdybys v tomto stavu vyskočil z okna, nezemřeš.“ A Michal Rua se brzy uzdravil.

1. května 1874 Valdocco naplnila veliká radost. Svátý stolec schválil definitivně stanovy Zbožné společnosti sv. Františka Saleského. Tyto stanovy obsahovaly pouhých 47 stran.

Don Bosco se stále více spoléhal na věrného dona Ruu, dával mu mnoho lístečků, třeba s jednoslovným pokynem. Don Rua také podle nich psal a odeslal tisíce dopisů. Byla to úmorná práce, ale pro Dona Boska a pro salesiány všechno.

Po smrti Dona Boska byl ne jeden kardinál v Římě přesvědčen, že jeho dílo skončí. Celá hlavní rada salesiánů se sešla a napsala do Říma, že jednomyslně vyhlásí a souhlasí, aby se hlavním představeným stal don Rua a že se mu ve všem podřizují. Během 22 let Ruova úřadu v čele kongregace stoupl počet salesiánů ze 700 na 4.000 a počet děl z 66 na 341.

„Není možné být dobrým salesiánem bez úcty k Panně Marii,“ opakoval mnohokrát. Když přišel do nějakého salesiánského domu, jeho první žádostí bylo: „Zaved'te mě k Pánovi domu, chci ho pozdravit!“ Myslel na kapli.

V závěru svého života v roce 1907 prožil největší utrpení a zkoušky. V jednom salesiánském domě byli neprávem nařčeni salesiáni z nemravného jednání vůči chlapcům. Policie vtrhla do domu, salesiáni byli zatčeni. Tisk si pochopitelně na tom náležitě smlsnul. Vícero svědků potvrdilo, že během této hrozné zkoušky byl don Rua v depresi a k nepoznání, viděli ho plakat jako dítě. Ale nakonec ten podvod praskl.

V roce 1910 dostal vážný zápal plic, a ten ukončil běh jeho života. Pán Bůh mu přišel vstříc ráno 6. dubna 1910.

(zpracoval P. Miroslav Dibelka SDB)

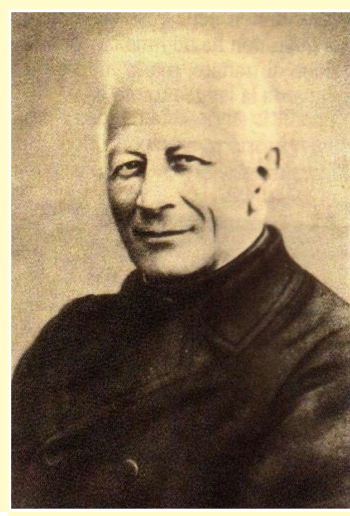
Další stručný životopis najdete např. v knize Teresia Bosca Svätci saleziánskej rodiny, s. 49-57 (DON BOSCO, 2003), dále v překladu P. Janko Ihnáta SDB a do třetice sr. Jany Plevové FMA na starém webu SDB. Ve formě beletrie si můžete přečíst životopis dona Ruy v knize Guida Quarza Don Bosco mi ukazoval cestu (Portál, 2011).

DRUHÝ NÁSTUPCE DONA BOSKA – Pavel (Paolo) Albera 6. 6. 1845 – 29. 10. 1921

Don Pavel Albera, druhý nástupce Dona Boska, se narodil 6. června 1845 v None (Piemont), mezi Turínem a Pinerolem, a zemřel 29. října 1921 v Turíně. Ve funkci hlavního představeného byl v letech 1910 – 1921. V historii salesiánské kongregace je známý jako *Malý Don Bosco*. Don Albera byl prvním salesiánským provinciálem ve Francii a byl zvolen za hlavního představeného v roce 1910 po smrti dona Ruy.

Pavel byl sedmým dítětem z rolnické rodiny. Ze sedmi dětí měly čtyři povolání k zasvěcenému životu. S Donem Boskem se setkal jako chlapec poprvé ve farnosti své vesnice, když mu bylo 13 let. 18. října 1858 vstoupil do oratoře na Valdoku a 10. května 1860 byl přijat do kongregace. Roku 1861 se dokonce dostal na jednu z prvních fotografií, na níž Don Bosco zpovídá v oratoři v Turíně.

Svědectví o jeho oddanosti ke studiu a jeho klidné povaze podal jeden z jeho bývalých dětských společníků: „Při hře jsem byl neustále v pohybu. On zase docela klidný. Raději se procházel nebo byl v kanceláři dona Alasonattiho a pomáhal mu v různých věcech. Pavel Albera byl velmi zdvořilý a patřil mezi nejlepší ze třídy. Měl silnou vůli a také vynikal svou mimořádnou zbožností, což bylo velmi drahé Donu Boskovi.“

V pouhých 15ti letech se rozhodl pro salesiánský život. 27. října 1861 oblékl Pavel kleriku a 14. 5. 1862 se stal jedním z prvních 22 salesiánů Dona Boska. 10. prosince 1865 získal na univerzitě v Turíně diplom profesora pro nižší gymnázium. Roku 1863 byl poslán jako učitel a asistent na školu v Mirabello Monferrato, kde jedním z jeho žáků byl i budoucí salesiánský biskup v Brazílii - Luigi Lasagna.

Na kněze byl vysvěcen 2. srpna 1868 v Casale Monferrato a jako šestadvacetiletý byl zvolen ředitelem salesiánského domu nejprve Marassi, o rok později v Sampierdareně u Janova, kde v roce 1875 otevřel Don Bosco dům pro pozdní povolání a don Albera zde působil opět jako ředitel. Sampierdarena bylo místo, kam Don Bosco poslal i dona Rinaldiho, který se stal na celý zbytek života dobrým přítelem dona Albera. Dne 27. listopadu 1873 byl prostřednictvím zájmu Dona Boska jmenován členem Akademie Arcadia. Práce v Sampierdareně byla rozmanitá. Don Albera obnovil kostel, rozšířil institut a založil tiskárnu, kde se v roce 1877 začal tisknout salesiánský bulletin. Roku 1881 byl zvolen provinciálem ve Francii a žil v Marseille, kde i přes těžké období pronásledování zvýšil počet francouzských domů ze tří na třináct. Snažil se napodobit ve všem Dona Boska, a to tak, že získal titul „Malý Don Bosco“. Don Cartier o něm řekl: „Byl to muž akce, zvláště vnitřní akce.“ Jeho jedinečným zájmem byla duchovní formace. Četl nejlepší francouzské asketické spisy, studoval je a hojně rozdával svým bratrům.

Ve Francii zůstal až do roku 1891, kdy byl následovníky Dona Boska povolán zpět do Turína, aby působil jako generální katecheta kongregace. V Turíně se dal k dispozici donu Ruovi, který k němu měl velkou důvěru a pověřoval jej kázáním a návštěvami domů a inspektorátů po celém světě. V letech 1894 - 1895 byl ve Francii, Alžírsku, na Sicílii a ve Svaté zemi, v roce 1898 navštívil Francii, Španělsko a Belgii. Roku 1900 jej don Michal Rua poslal jako svého zástupce při příležitosti 25. výjezdu misionářů na návštěvu salesiánských domů v Jižní Americe. Vrátil se za tři roky, 11. dubna 1903, právě včas, aby se mohl účastnit příprav na korunovaci Panny Marie Pomocnice křesťanů (7. května 1903).

Následujícího roku byl v Římě u Svatého otce Pia X., pak na Sicílii, ve Francii, Rakousku a Polsku. V roce 1907 oslavovali salesiáni prohlášení Dona Boska za ctihodného a don Albera byl opět ve Francii a ve Španělsku. Pak přišlo zemětřesení v Messině a jeho návštěva na Sicílii a v Tunisku a poslední období života dona Ruy. Podle proroctví Dona Boska, které bylo známo pouze donu Rinaldimu, ho generální kapitula 16. srpna 1910 zvolila hlavním představeným kongregace a stal se tak druhým nástupcem Dona Boska. Zůstal jím až do své smrti 29. 10. 1921.

Během jeho působení kongregace pokračovala v růstu (počet salesiánů vzrostl o 700 a domy o více než sto), ačkoli doba byla velmi těžká díky první světové válce, kdy byli někteří salesiáni povoláni do armády. Mezi jinými i mladý muž, který se stal později také hlavním představeným: Renato Ziggiotti.

V roce 1913 navštívil don Albera salesiánské domy v Rakousku, Polsku, Jugoslávii, Anglii a Belgii a otevřely se možnosti působení i v Maďarsku, jenže první světová válka jeho záměry kazila a pro salesiánský apoštolát nebyly

v Evropě vhodné podmínky. Mnoho salesiánských škol bylo přeměněno na nemocnice nebo kasárna. Don Albera začal psát každý měsíc dopisy vojenským jednotkám po celé Evropě, kde věděl, že tam jsou mladí salesiáni.

Přestože byla Evropa blokována krvavou a bolestivou válkou, salesiánská díla rostla v jiných zeměpisných šířkách světa. V roce 1914 schválil don Albera otevření misí v Rio Negro v Brazílii, v roce 1916 v Německu a v roce 1917 misie v Shiu-Chou v Číně.

V roce 1915 papež Benedikt XV. poctil salesiány jmenováním kardinálem prvního salesiánského biskupa monsignora Cagliera. Dílo Dona Boska pokračovalo ve své expanzi a v roce 1920 byla otevřena misie v Gran Chaco v Paraguai a o rok později v Assamu v Indii, ve Střední Americe a na Kubě. V témže roce byl před bazilikou Panny Marie Pomocnice křesťanů slavnostně otevřen památník Dona Boska a konal se zde sjezd spolupracovníků, bývalých žáků a žákyň dcer Panny Marie.

Vyčerpaný neustálými cestami zemřel don Pavel Albera v Turíně 24. října 1921 ve věku 76 let.

Toto napsal don Pavel Albera: „Don Bosco vychovával láskou, přitahoval, získával a proměňoval. Všechny nás byl schopen zapojit do atmosféry plné radosti a štěstí, takže mizely jakékoli chmury nebo stesky. Všechno nás na něm přitahovalo: jeho pronikavý pohled i úžasná kázání; prostý pohyb hlavou; úsměv, který měl na rtech, vždy nový a jiný, ale pořád pokojný; pohyb úst, jako by chtěl promluvit beze slov; některá slova, která zdůrazňoval nezaměnitelným způsobem; jeho gesta a ladné, nenucené pohyby; to všechno působilo v našich mladých srdcích, takže jsme byli fascinováni; nedokázali jsme prostě vzdorovat jeho dobrotě vůči nám, jež byla pro něj něčím zcela přirozeným, vůbec se v tomto smyslu nemusel namáhat.“ Pedagogickým spisem Dona Boska byl jeho život.

TŘETÍ NÁSTUPCE DONA BOSKA - Bl. Filip Rinaldi 28. 5. 1856 – 5. 12. 1931

Mnozí salesiánští světcí nám nejsou vzdáleni, protože žili ve stejném století jako my, tedy ve století 20. To je i případ třetího nástupce Dona Boska, bl. Filipa Rinaldiho. Žil v letech 1856 – 1931, z čehož vyplývá, že zažil ještě sv. Dona Boska. Don Bosco při několika setkáních s ním jasně naznačil, že stojí o to, aby se Filip stal salesiánem. Filip Rinaldi do kongregace chtěl, ale po facce, kterou dostal od asistenta v oratoři si řekl, že toto není výchova na základě laskavosti, náboženství a rozumu. Filip pocházel na tehdejší poměry ze zámožné rolnické rodiny a nechávat se fackovat bylo to poslední, co by chtěl zažít, zvláště pak od zbožných řeholníků. Don Bosco však právě o něho nesmírně stál, protože v něm podvědomě vycítil velkou osobnost.

Filip Rinaldi se zcela svobodně rozhodl pro salesiánský život až ve svých 22 letech. Řekli bychom – pozdní povolání. A tehdy to tak skutečně brali. Filip Rinaldi absolvoval „zrychlenou“ formaci duchovní i teologickou, protože Don Bosco si byl zcela jistý dobrým „materiálem“. Svá svěcení přijímal s velkou vážností a zároveň věděl, že jeho život bude bez iluzí a idealismu.

Několik let po svém vysvěcení na kněze byl poslán do Španělska, kde strávil 20 let při různých vedoucích úlohách. Za jeho působení v pozici španělského provinciála došlo k obrovskému rozkvětu salesiánských povolání.

V roce 1901 byl povolán na druhou nejdůležitější funkci v salesiánské kongregaci - stal se generálním prefektem. S jeho příchodem na tento post přišel také nový vítr v podobě originálních forem apoštolátu. Například jasně oddělil dobrodince od skutečných spolupracovníků, protože do té doby byli bráni nastejno. Za jeho působení v radě kongregace získali na síle bývalí chovanci a založil novou instituci, původně nazvanou Sdružení salesiánských horlítelek, dnes známé jako Volontárie Dona Boska.

Když se v roce 1922 regulátor kapituly ptal dona Rinaldiho, zda přijímá volbu za generálního představeného, Rinaldi si zakryl tvář rukama a pak řekl: „Tato volba přivádí mě i vás do rozpaků. Panna Maria chce ukázat, že jen ona sama působí mezi námi. Modlete se, abych nepokazil, co udělali Don Bosco a jeho nástupci.“

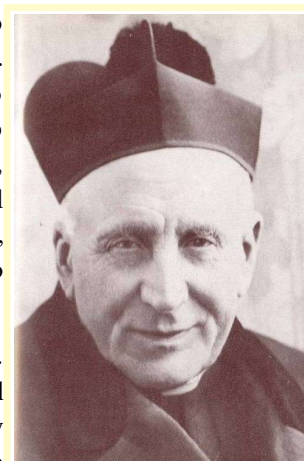
V době jeho působení jako hlavního představeného vzrostl počet salesiánů ze 4.000 na 8.000. Filip Rinaldi byl generálním představeným v letech 1922 – 1931. Je naprosto jasné, že nárůst povolání nezáležel jen na něm, ale na účtyhodném působení řadových salesiánů. V čase svého působení, ať už v úradě provinciála, či zástupce hlavního představeného či generálního představeného kongregace si počínal velkoryse v souladu s pravidly, která stanovil Don Bosco. Nikdy po nikom nechtěl víc, než byl dotčený schopen vykonat. Jeho krédem bylo přesvědčení sv. Františka Saleského - využívat jen ty dary, které dotčený dostal.

Rozlišit tři nástupce Dona Boska bylo snadné. Don Rua byl muž pravidel, don Albera muž duchovna, Filip Rinaldi preferoval otcovství. Charakterizovat vedení dona Rinaldiho lze také slovy „Měl železná ramena a sametové rukavice.“ To znamená pevné rozhodování, ale citlivé provedení.

Don Rinaldi zemřel v Turíně 5. prosince 1931 a 29. dubna 1990 ho na Náměstí svatého Petra v Římě prohlásil za blahoslaveného dnes již svatý Jan Pavel II.

(zpracoval P. Miroslav Dibelka SDB)

Další stručný životopis najdete v knize Teresia Bosca Světci saleziánskej rodiny, s. 76-84 (DON BOSCO, 2003). Podrobnější životopis dona Rinaldiho si můžete přečíst v knize Luigiho Càstana Don Filip Rinaldi (Portál, 1994) nebo v knize Don Rinaldi: Dobrý otec a pokorný služobník všetkých od Pierluigiho Cameroniho (DON BOSCO, 2018).

ČTVRTÝ NÁSTUPCE DONA BOSKA – Petr (Pietro) Ricaldone 27. 7. 1870 – 25. 11. 1951

Petr Ricaldone se narodil 27. července 1870 v Mirabello a zemřel 25. listopadu 1951 v Turíně. Hlavním představeným salesiánů Dona Boska byl mezi léty 1932 až 1951. Mezi jeho nejvýznamnější díla patří založení Salesiánské papežské univerzity (UPS) a zahájení několika vzdělávacích a misionářských projektů. Také byl autorem několika teologických a apologetických knih.

Petr pocházel z rolnické rodiny střední třídy. Jeho otec se stal starostou města. Se vzděláním započal ve škole v Alassiu a poté přešel do školy v Borgo San Marino, kde se setkal s Donem Boskem. S budoucím světcem se za jeho života stihl potkat pouze dvakrát (krátký rozhovor s ním vedl 2. listopadu 1883), ale setkání ho ovlivnilo natolik, že se rozhodl stát salesiánem. V roce 1889 započal noviciát na Valsalice. Věčné sliby složil 23. srpna 1890 a v září téhož roku byl poslán jako učitel a asistent do salesiánské koleje v Utrera ve Španělsku, která byla založena v roce 1881, a pokračoval ve studiu teologie v Seville.

Roku 1892 přešel do salesiánské oratoře v Seville. Na kněze byl Petr vysvěcen arcibiskupem Benito Sanz a Fores 27. března 1893. O den později slavil svou primici ve farnosti San Andrés. Od 27. května 1893, ve věku pouhých 23 let, byl jmenován ředitelem oratoře v Seville. V roce 1898 ho don Rua poslal na vizitaci salesiánských domů v Jižní Americe: do Argentiny, Chile a Uruguaye.

Španělsko by se rozhodně stalo oblastí jeho apoštolátu, kdyby byl v roce 1901 v této zemi jmenován provinciálem, ale byl poslán na vizitaci do Egypta a Palestiny. Ve Španělsku však začal pracovat na své publikační činnosti. Jedním z jeho prvních tištěných děl byla zemědělská příručka, kterou nazval *Biblioteca Agraria Solariana* a která získala cenu na turínské výstavě v roce 1928.

V roce 1911 opustil Španělsko a byl jmenován delegátem odborných škol v Turíně. Ve stejném roce opět navštívil americké salesiánské domy, tentokrát v Severní a Střední Americe. V roce 1922 byl zvolen generálním prefektem, později generálním ekonomem kongregace. Roku 1926 zorganizoval salesiánskou misijní výstavu na Valdoku a podnikl další cestu, tentokrát do Indie, Japonska, Thajska, Barmy a Číny.

V roce 1932 ho generální kapitula zvolila za čtvrtého nástupce Dona Boska. Stal se tak prvním hlavním představeným, který neměl takový přímý kontakt se zakladatelem kongregace. S donem Ricaldonem začala nová etapa salesiánské kongregace.

Stejně jako don Albera prožíval se salesiány velmi těžké období díky událostem druhé světové války (1939-1945) a španělské občanské války (1936), v nichž zahynulo mnoho salesiánů a mladých lidí, salesiánská díla byla ve většině evropských zemí zničena a hlavní dům v Turíně byl odříznut od zbytku světa.

Jedním z nejslavnějších okamžiků v jeho působení hlavního představeného však byla roku 1934 kanonizace Dona Boska papežem Piem XI., který Dona Boska osobně poznal a měl k němu velkou úctu. Během druhé světové války se donu Ricaldonemu podařilo přestěhovat studium teologie z Crocetty do Říma a založit Salesiánskou papežskou univerzitu. V té době bylo také započato vydávání časopisu *Salesianum*.

Don Ricaldone a salesiánská kongregace však neutrpěli jen následky druhé světové války a španělské občanské války, ale museli vydržet i silné pronásledování v Číně a východní Evropě. Roku 1951, kdy don Ricaldone zemřel, počítala kongregace 1900 deportovaných, vysídlených nebo uvězněných salesiánů. I když byl tento souhrn ve světě tak zdrcující, spolubratří salesiánů bylo roku 1950 15 tisíc.

V roce 1936 vydali salesiáni v Moravské Ostravě spis dona Ricaldoneho *Věrnost k svatému Don Boskovi* a roku 1949 salesiáni v Přestavlkách přeložili jeho dílko *O sváteční oratoři, katechismu a náboženské výchově*.

PÁTÝ NÁSTUPCE DONA BOSKA – Renato Ziggioiti 9. 10. 1892 – 19. 4. 1983

Pátým nástupcem Dona Boska se stal Renato Ziggioiti. Narodil se 9. října 1892 v Bevadoro, část obce Campodoro v provincii Padova v Itálii a zemřel 19. dubna 1983 v Albarè di Costermano. Už od 7 let studoval na salesiánské škole Manfredini v Este, kde se seznámil se spiritualitou Dona Boska, která jej velmi oslovila. Roku 1908 odešel do Foglizzo Canavese (Turín), kde se v té době nacházel salesiánský noviciát. Tam, téměř sedmnáctiletý, složil 15. září 1909 věčné sliby do rukou dona Michala Ruy. Absolvoval scholastickou filosofii v Turíně na Valsalice, kde byl v té době umístěn hrob Dona Boska. Z filosofie získal licenciát. Poté působil na salesiánské škole na Valsalice a jeho učitelem byl don Vincenzo Cimatti.

V roce 1910 strávil několik nocí u lůžka dona Michala Ruy, prvního nástupce Dona Boska, který byl roku 1972 blahoslaven. V průběhu dalšího studia byl poslán s místním zástupcem učitele do Varazze, kde působil jako ředitel don Carlo Viglietti, poslední tajemník Dona Boska. V letech 1912 – 1915 studoval ve Veroně teologii. Ihned se také zapojil do výuky a jeho třída četla přes padesát studentů. V těchto letech složil věčné sliby a zapsal se na filozofickou fakultu Univerzity v Padově.

Vstup Itálie do války v roce 1915 ho přinutil opustit studium, aby oblékl vojenskou uniformu. Byl přidělen k dělostřeleckému sboru. Brzy se stal podporučíkem a záhy poručíkem. V srpnu 1916 byl poslán do zákopů na frontě v Carso. O rok později byl zraněn v levé paži, což mu způsobil granát, který byl vržen do muničního skladiště. V šesti měsících jeho rekonvalescence v nemocnici pokračoval ve studiích teologie. Poté se vrátil do zákopů v Gorizii a následně u Piavy. Byl aktivním vojákem až do příměří 4. listopadu 1918. Na konci války byl vyznamenán stříbrnou medailí za vojenskou statečnost a propuštěn s hodností kapitána.

Vrátil se do Padovy, aby pokračoval v teologických studiích. Na kněze byl vysvěcen 8. prosince 1920. V roce 1921 získal titul z literatury na univerzitě v Padově. Nabídl své služby misiím v zahraničí: v roce 1921 do Ekvádoru, 1923 do Austrálie a nakonec v roce 1924 do Japonska, ale vždy existovaly důvody, proč zůstat v Itálii. Zůstal jako učitel a školní rádce na škole v Este. Roku 1924 byla založena nová salesiánská škola v Pordenone, v níž se stal ředitelem a učitelem italštiny, latiny a náboženství. Působil zde až do roku 1930. V roce 1931 jej hlavní představený don Rinaldi pověřil funkcí inspektora centrální italské provincie a roku 1937 se stal ústředním rádcem pro školství.

Velmi se angažoval ve prospěch studentů filosofie a teologie, když byla roku 1940 zahájena výstavba tří fakult: teologie, filosofie a kanonického práva, které tvoří Salesiánskou papežskou univerzitu.

Během druhé světové války, kdy bylo město neustále cílem bombových útoků, které ohrožovaly dílo Dona Boska, don Ziggioiti řídil pomocné práce ve městě a zachránil několik velmi cenných historických dokumentů z hořící knihovny na Valdoku.

V roce 1951 jej hlavní představený don Ricaldone jmenoval generálním prefektem, čímž převzal druhé místo v salesiánské hierarchii. Po smrti dona Ricaldoneho, XVII. generální kapitula, složená ze 102 salesiánských představených, provinciálů a delegátů, shromážděná dne 1. srpna 1952 v mateřském domě ve Valdoku, jednomyslně hlasovala pro jmenování dona Ziggioitiho do funkce hlavního představeného.

Za jeho vedení kongregace byl postaven i výstavní chrám na počest Dona Boska v Římě a chrámu v Becchi, nyní Colle Don Bosco. Díky organizaci a péči o formační domy se opět rozvíjely družiny a preventivní systém.

Jako nadřízený se zavázal navštívit všechny salesiánské komunity po celém světě, na všech pěti kontinentech, přestože v této době bylo mezinárodní cestování omezenější a Evropa byla zpustošena válkou. Úmysly dona Ziggioitiho byly přivést Dona Boska do všech koutů planety, naplnit sny zakladatele a naplnit své vlastní misionářské sny.

V roce 1953 navštívil salesiánské domy v Itálii, Francii, Německu, Rakousku, Španělsku a Portugalsku. V roce 1954 navštívil Belgie, Nizozemsko, Spojené království a Irsko. 12. června 1954 svatořečil papež Jan XXIII. Dominika Savia. V roce 1955 navštívil don Renato Egypt, Jordánsko, Sýrii, Írán, Libyi, Indii, Myanmar, Thajsko, Hongkong, Macao, Filipíny, Japonsko, Austrálii, Spojené státy americké a Kanadu. V roce 1956 navštívil Střední Ameriku, Antily, Mexiko a Argentinu a v roce 1957 Venezuelu, Kolumbii, Ekvádor a Brazílii. V roce 1960 navštívil Chile, Peru, Bolívii, Paraguay a Uruguay.

Roku 1962 svolal papež Jan XXIII. Druhý vatikánský koncil, kterého se don Ziggiotti zúčastnil na třech prvních zasedáních. Koncilu se účastnilo mnoho salesiánských biskupů a kardinál Raúl Silva Henríquez.

Především však chtěl navštívit provincie a všechny domy kongregace (včetně domů dcer Panny Marie Pomocnice) a mluvit, i když stručně, s každým ze spolubratří (bohužel s výjimkou několika sektorů, zejména v Evropě za oponou). Také navázal kontakt s různými skupinami salesiánské rodiny. Téměř nemožný úkol pro hlavního představeného tak velkého sboru. Ale učinil to ve více než sedmi letech vyčerpávajícího cestování.

V květnu 1965, ve věku 74 let, zdravý, ale znavený cestami a zasedáními II. vatikánského koncilu, se rozhodl odstoupit z funkce hlavního představeného, čímž porušil tradici svých předchůdců, kteří zůstali ve funkci až do své smrti a požádal salesiánskou generální radu, aby zvolila nového hlavního představeného. Po rezignaci odešel do Becchi. Od roku 1965 do roku 1971 byl rektorem chrámu, který se stavěl v rodišti Dona Boska, jenž se stával stále více cílem poutníků z celého světa.

V roce 1971, téměř osmdesátiletý, se vrátil do Albarè di Costermano, kde strávil poslední roky pokojného stáří. V roce 1974 byl v Pordenone, aby se zúčastnil oslav padesátého výročí založení školy, a v roce 1980 přijel do Manfredini di Este, aby oslavil své šedesáté výročí kněžství. Don Renato Ziggiotti zemřel v Albarè 19. dubna 1983.

ŠESTÝ NÁSTUPCE DONA BOSKA – Alois (Luigi) Ricceri 8. 5. 1901 – 15. 6. 1989

Don Alois Ricceri se narodil 8. května 1901 v Mineu na Sicílii. Jako druhý ze čtyř narozených dětí se poprvé setkal s osobností Dona Boska roku 1914 a rozhodl se vstoupit do salesiánské kongregace. Knězem se stal roku 1925. Nejdříve se stal učitelem literatury (1933), poté byl ředitelem salesiánských děl v Palermu a Messině, pak od roku 1942 inspektorem v Turíně, v mateřském domě na Valdoku. V roce 1944 byl zadržen gestapem a několik dní strávil ve vězení. Od roku 1952 byl inspektorem v Miláně. V roce 1953 byl během kapituly pověřen starostí o spolupracovníky a tisk.

Na 19. kapitule v roce 1965, kdy byl v Římě v novém sídle PAS (Pontificio Ateneo Salesiano – Papežská salesiánská akademie), byl zvolen hlavním představeným. Tuto funkci zastával dvě období. Bylo to v těžkých letech po koncilu, v době hlubokých a rychlých změn v občanské společnosti, v církvi i v salesiánské rodině.

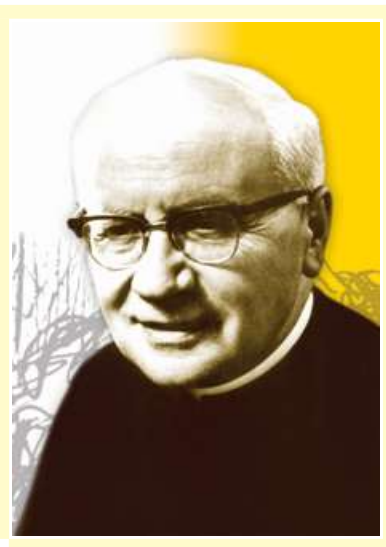
Don Ricceri cestoval, psal, pořádal setkání a kurzy, aby v praxi uskutečňoval usnesení 19. kapituly. Na 20. kapitule v letech 1971 – 1972 dále vzniklo 22 naučných a platných dokumentů, byly schváleny *ad experimentum* (na zkoušku) nové Stanovy a Pravidla.

Na jeho impulz se začal vydávat Don Bosco Magazin (Bollettino salesiano) ve 32 vydáních v hlavních šesti světových jazycích, který byl rozeslán do všech zemí, v nichž měli salesiáni zastoupení.

Během jeho funkčního období, které trvalo dvanáct let, zaznamenali salesiáni vysoký nárůst povolání po Itálii i ve světě. Kongregace velice prospívala jak v počtu členů, tak v počtu děl. Z 16.900 spolubratrů se zvýšil stav na více než 22.000; počet provincií z 52 na 73; počet domů vzrostl z 1093 na téměř 1400. Na konci funkčního období dona Ricceriho však počet spolubratrů klesl o 5000.

Obnova řeholního života, kterou požadoval koncil, společně s tolika novými hodnotami a nadějemi, si vyžádaly vysokou cenu – neúspěšná a opuštěná povolání, odklon od nauky, všeobecné popírání, napětí a těžkosti různého druhu. Salesiánská rodina z toho vyšla trochu pošramocená. Teprve nástupce dona Ricceriho dosáhl konečného a méně bolestného obnovení.

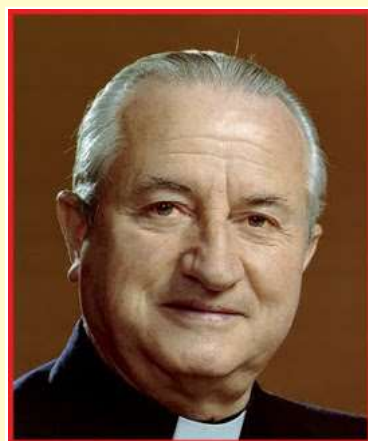
Šestý nástupce Dona Boska, don Ricceri, zemřel 15. 6. 1989 v Castellammare di Stabia.

SEDMÝ NÁSTUPCE DONA BOSKA – Egidio Viganò 29. 6. 1920 – 23. 1. 1995

Sedmý nástupce Dona Boska don Egidio Viganò se narodil 29. června 1920 v Sondriu jako osmé dítě rodičů Francesca a Marie Enrichetty. V šesti letech začal chodit do školy v Sondriu a zapsal se do tamní salesiánské oratoře, kde poznal spiritualitu Dona Boska. Během blahořečení Dona Boska roku 1929 byla jeho matka při této příležitosti na pouti v Turíně. Událost ji velice ovlivnila a vzbudila v ní lásku a oddanost k tomuto svatému ochránci mládeže. Svě nadšení a náklonnost k Donu Boskovi předávala svým dětem.

V roce 1932 Egidio vstoupil do salesiánského aspirantátu v Chieri a následně do noviciátu v Montodine. Do roku 1939 studoval filosofii ve Foglizzu. Byl tedy formován v domech v Lombardii a v Piemontě. Ačkoli byl Ital, považoval se za Chilana, jelikož od roku 1939, tedy od svých 19ti let, do roku 1972 v Chile žil. Přihlásil se totiž na misie. Zde také dokončil na Papežské katolické univerzitě v roce 1949 filosofická a teologická studia a stal se profesorem teologie na Katolické univerzitě v Santiagu. 31. května 1947 byl vysvěcen na kněze a byl jmenován profesorem dogmatiky na Katolické univerzitě. Roku 1961 byl poslán na jednoroční studium do Říma a poté se vrátil opět do Chile.

Byl znalcem II. vatikánského koncilu, kterého se účastnil, a inspektorem Chilské inspektorie. V roce 1972 byl zvolen ústředním rádcem pro formaci a 15. prosince 1977 hlavním představeným. Zůstal jím 17 let, až do své náhlé smrti v roce 1995, rok před ukončením třetího období.

Papež Jan Pavel II., kterému byl don Egidio zpovědníkem, jej zvolil za člena biskupské synody o rodině v roce 1980 a předsedou svazu generálních církevních představených v Římě v roce 1983. Během jeho funkčního období byli beatifikováni don Luis Versiglia a fr. Calixt Caravario, mučedníci v Číně, Laura Vicuña, don Rinaldi a Magdalena Morano. V roce 1987 navštívil spolubratry salesiány v Číně.

Byl také hlavním rektorem, který předsedal oslavám 100. výročí úmrtí Dona Boska. Hlavní událostí byla návštěva Svatého otce Jana Pavla II. v Becchi. Don Bosco získal titul *Otec, učitel a přítel mládeže*. V roce 1990 byl don Egidio potřetí zvolen hlavním představeným kongregace salesiánů. V roce 1991 papež pozval dona Viganò jako hosta na synod pro Latinskou Ameriku v Dominikánské republice. V roce 1993 otevřel don Egidio Institut komunikačních věd Papežské salesiánské univerzity.

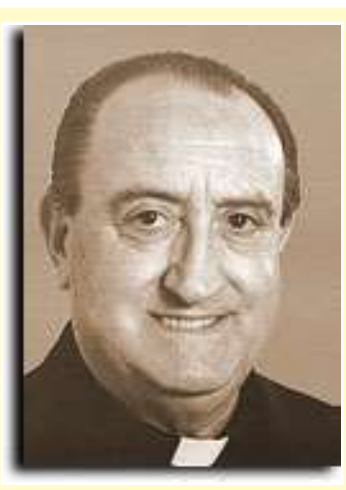
Díky své kulturní formaci a účasti na četných důležitých církevních událostech v Římě a v Latinské Americe mohl vést kongregaci k více církevnímu, duchovně bohatšímu a misionářsky odvážnějšímu salesiánskému životu. Svědčí o tom obnovené Stanovy, projekt Afrika, rozvoj PAS a Papežské univerzity (včetně oblasti pastorace mládeže a Vědeckého institutu sociální komunikace), založení Institutu salesiánské historie, čtvrtletních oběžníků, několik „traktátů“ s teologicko-salesiánskou tematikou. Nabídl tak kongregaci účinné teoretické nástroje pro inkulturaci salesiánského charismatu přiměřenou novému tisíciletí.

Když don Viganò, stále jako hlavní představený onemocněl, podporoval ho ve vedení kongregace jeho vikář Juan Edmundo Vecchi. Don Egidio zemřel 23. ledna 1995. Ve funkci hlavního představeného setrval po donu Ruovi, který jím byl 22 let, nejdéle.

Don Viganò mimo jiné přispěl i k tomu, že salesiáni koadjutoři, zasvěcení laici, byli uznáni pro salesiánskou kongregaci skutečně velmi důležitými.

OSMÝ NÁSTUPCE DONA BOSKA – Juan Edmundo Vecchi 23. 6. 1931 – 23. 1. 2002

Juan Edmundo Vecchi Monti se narodil 23. června 1931 ve Viedmě v Patagonii v Argentině, jako poslední syn ze sedmi dětí Albina Vecchiho, profesora v Boretu, a Marie Monti. Oba rodiče pocházeli z Itálie a poznali se v Argentině, kde uzavřeli manželství. Juan byl rovněž synovcem Artemida Zattiho, salesiánského koadjutora. Od dětství byl salesiánským žákem. Studoval na Institutu Don Bosco ve Viedmě, kde se rozhodl pro salesiánské povolání. V roce 1942 nastoupil do salesiánské školy ve Fortín Mercedes a začal navazovat kontakty s díly Dona Boska. Dne 29. ledna 1947 vstoupil do noviciátu a 28. ledna 1948 složil první řeholní sliby. Teologická studia absolvoval na Crocettě a 1. července 1958 byl vysvěcen na kněze.

Po ukončení teologických studií v Turíně se nejdříve vrátil do vlasti, aby si doplnil vhodné pedagogické vzdělání, a byl zvolen provinciálem Severní Patagonie. V letech 1958 až 1960 byl hlavním katechetou pro salesiánské aspiranty ve Fortín Mercedes a v letech 1962 – 1965 ředitelem školy Dominika Savia v Bahía Blanca. O rok později, až do roku 1970 se stal ředitelem Školícího střediska pro mladé salesiány.

Byl delegátem na zvláštní všeobecné kapitule v roce 1971, poté byl jmenován oblastním rádcem pro Latinskou Ameriku (Argentina, Brazílie, Uruguay, Paraguay). Tuto funkci zastával do roku 1977. Vlastně rokem 1972 začala jeho dlouhá služba v hlavní radě, která trvala skoro třicet let v různých funkcích. Od roku 1978 do roku 1990 byl ústředním rádcem pro pastorační mládež. V té době rozvíjel úvahy o výchovném salesiánském projektu a o pastorační animaci inspekcí, skupin a hnutí mládeže. Na kapitule v roce 1990 byl zvolen vikářem hlavního představeného a po jeho smrti v roce 1995 na období jednoho roku jeho nástupcem.

V průběhu 24. kapituly v roce 1996 byl zvolen hlavním představeným, osmým nástupcem Dona Boska. 20. března 1996 předsedal XXIV. generální kapitule salesiánů, jejíž téma bylo věnováno laikům. V roce 1997 se účastnil Biskupského synodu pro Ameriku. Při prezentaci salesiánů v různých částech světa jasně ukazoval výchovně-spirituální cestu. Nemoc, která náhle přišla ve čtvrtém roce jeho mandátu, mu zabránila dokončit tento program šestiletí, který mezi jiným pamatoval na různé salesiánské oslavy Jubilea 2000. Jeho rektorát byl nejkratším v celé salesiánské historii.

V roce 1999, 13. června, se don Vecchi účastnil blahořečení 108 polských mučedníků ve Varšavě, mezi nimiž byl salesiánský kněz Josef Kowalski a pět mladých ze salesiánské oratoře v Poznani.

Don Vecchi zemřel, dá se říci předčasně, díky nádoru na mozk, 23. ledna 2002 v Římě, uprostřed svých spolupratřů, a byl pohřben v katakombách Sv. Kalixta, které jsou v péči salesiánské kongregace.

Dona Vecchiho lze přirovnat k osobnostem salesiánské svatosti, které taktéž musely čelit nějaké chorobě, např. Artemidu Zattimu, Simonu Srugiovi, Luisovi Variarovi. Je známý jako „pravá ruka“ svého předchůdce dona Viganò a pro své hluboké znalosti a zkušenosti v oblasti salesiánské služby pro mládež. Na toto téma zanechal don Vecchi bohatou a hodnotnou dokumentaci. Při svých návštěvách v různých salesiánských provinciích světa se snažil setkat s pastoračními asistenty a laiky, kterým přikládal velký význam. Zvláště jeho nemoc se stala zdrojem jeho apoštolátu a poslání jako hlavního představeného.

Na osmého nástupce Dona Boska se pamatuje jako na propagátora nových přístupů k pastorační mládeži, ale také jako člověka s velkým smyslem pro řízení, schopného přijímat a naslouchat, otevřeného upřímné výměně názorů, vyslechnutí rad a požadavků druhých. Měl silný smysl pro otcovství a pro věrnost původnímu charismatu zakladatele a byl kompetentním vůdcem a animátorem při práci ve skupinách, citlivý a pozorný ke znamením času.

DEVÁTÝ NÁSTUPCE DONA BOSKA – Pascual Chávez Villanueva – narozen 1947

Devátým hlavním představeným Salesiánů Dona Boska se ve středu 3. dubna 2002 stal don Pascual Chávez Villanueva z Mexika. Don Chávez se narodil 20. prosince 1947 v Real de Catorce (San Luis de Potosi) v hornické oblasti v centru severního Mexika. Po několika letech se rodina přestěhovala do Saltillo (stát Coahuila), kde Pascual navštěvoval salesiánskou školu „Colegio Mexico“. Zde se zrodilo jeho povolání a dozrál úmysl následovat Dona Boska.

První sliby složil v srpnu 1964 v Coacalco a v srpnu 1970 se stal salesiánem s věčnými sliby v Guadalajara. Jáhenskou službu přijal 10. března 1973 v Guadalajara (toto město je hlavním městem státu Jalisco a bývá nazýváno „Tapatickou perlou“) a tamtéž byl 8. prosince 1973 vysvěcen na kněze. První roky své služby prožil v komunitě mladých salesiánů ve formaci v Chapalita (Guadalajara). Od roku 1975 do roku 1977 studoval v Římě na Biblickém institutu, kde obdržel licenciát v oboru Písmo svaté. Poté byl od roku 1980 do roku 1988 ředitelem na Teologickém institutu v San Pedro Tlaquepaque a vyučoval biblistiku. Od roku 1986 do roku 1989 byl také provinciálním rádcem v provincii Mexiko-Guadalajara. Od roku 1989 do roku 1994 byl provinciálem v téže provincii (zahrnuje celý sever Mexika až k hranicím se Spojenými státy).

V roce 1995 zahájil svá doktorandská studia v biblické teologii v Madridu-Carabanchel, kde zůstal až do té doby, než obdržel titul na Papežské univerzitě v Salamance (Španělsko). V roce 1996 ho během 24. generální kapituly zastihl telefonát hlavního představeného dona Vecchiho, který ho požádal, aby se stal členem hlavní rady jako regionální rádcem pro oblast Centrální Ameriky – i přesto, že nebyl řádným členem generální kapituly. Tento návrh přijal a přesídlil do Generálního domu na Pisaně. Kromě účasti na 25. generální kapitule, se účastnil také 23. generální kapituly v roce 1990, při níž pracoval v předkapitulní komisi.

Jeho mateřským jazykem je španělština, ale mluví také plynně anglicky a italsky. Rozumí německy, francouzsky a hebrejsky. Kromě církevních titulů obdržel don Chávez titul pro základní vyučování vědeckých disciplín. Obě formace ho učinily člověkem skutečně spirituálním.

Lidé, kteří ho znají a kteří s ním spolupracovali, ho považují za člověka inteligentního s dobře uspořádaným myšlením, za člověka dialogu, který řeší problémy bezprostředně, aniž by je odkládal na pozdější dobu. Je schopen vystihnout problematiku a cílevědomě a vytrvale směřovat ke kořenům věcí, zatáhnout do problémů strany, kterých se to týká, a nasměrovat je k možným řešením. Dokáže se přiblížit, aniž by upadl do paternalismu. Je člověkem dobře připraveným, hlubokým a strážlivým. Ukončil všechna svá studia v krátké době i při dalších úkolech a pověřeních a dosáhl výsledků, které i přesto, že jich dosáhl ve velmi krátké době, byly velmi dobré.

Má v sobě hlubokou biblickou kulturu a jeho význačným rysem je věčnost, která ho činí člověkem praktickým a konkrétním, synem oné latinskoamerické vnímavosti, která zakládá své křesťanské chápání života na člověku a jeho každodenní realitě. Stálé aggiornamento postavené na skutečnostech života a historie ho činí vnímavým ke znamením doby. Důkazem toho všeho je nadšení, které vložil do konsolidace a posílení díla oratoří na hranicích Tijuana (Mexiko), které započal jeho předchůdce don Humberto Meneses. Jde o dílo pro nejhudší a pro emigranty.

I když své pastorační poslání neměl přímo mezi mládeží, byl v něm stále silný salesiánský smysl pro kontakt s chlapci, kvůli kterým přijal své poslání zodpovědného za provincii v Mexiku-Guadalajara. Mladí, se kterými pracoval přímo, jsou salesiáni v teologické formaci v Tlaquepaque, kterým předával nejen svou biblickou formaci, ale také své nadšení pro mládež.

Jako regionální rádcem animoval region, do něhož bylo zahrnuto 14 provincií a který je nesmírně pestrý z hlediska kultur, tradic, životních stylů, řeholního a salesiánského života. Region totiž zahrnuje národy Severní a Střední Ameriky, Karibskou oblast a oblast And z Jižní Ameriky (Kolumbie, Venezuela, Ekvádor, Peru a Bolívie). Jeho animace byla zpravidla zaměřena na vytčené cíle při propojování těchto růzností a na vizitace všech provincií alespoň jednou ročně během šestiletí, v němž vykonával své poslání.

V roce 2006 navštívil don Chávez Českou republiku. U této příležitosti proběhlo na pardubickém Salesiánském středisku setkání salesiánské mládeže.

25. března 2008 byl don Pascual potvrzen ve svém úřadu hlavního představeného na dalších šest let.

(přepsáno z VZ 4/2002)

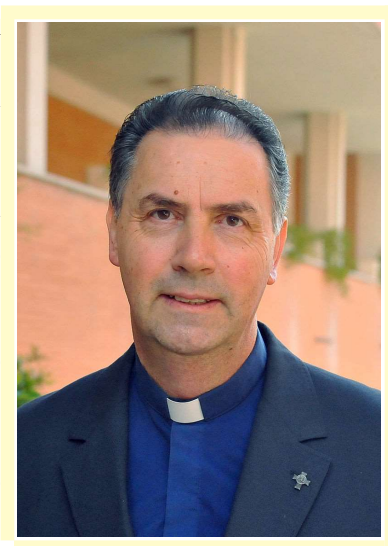
Zajímavá je jistě i publikace Don Pascual Chávez v České republice 2006, vydaná v témže roce v Portálu.

DESÁTÝ NÁSTUPCE DONA BOSKA – Angel Fernández Artime – narozen 1960

Don Ángel Fernández Artime se narodil 21. srpna 1960 v Gozón-Luanku ve španělské Asturii. První sliby složil 3. září 1978, věčné sliby 17. července 1984. Dne 4. července 1987 přijal kněžské svěcení. Akademické vzdělání ukončil licenciátem z filosofie a pedagogiky a magisterskou zkoušku složil z oboru pastorační teologie.

Ve španělské salesiánské provincii León (Kastilie) byl odpovědný za pastorační mládež, pracoval jako ředitel střední školy v Ourense, působil jako člen provinciální rady a jako zástupce provinciála. Od roku 2000 do roku 2006 byl provinciálem v Leónu. Byl členem výboru pro přípravu 26. generální kapituly salesiánů. Roku 2009 byl jmenován provinciálem jihoargentinské provincie. Tuto úlohu zastával do prosince roku 2013.

Je znám tím, že se vždy opíral o velkou pomoc laiků. Často se setkával také se současným papežem Františkem, který jako kardinál Jorge Mario Bergoglio působil v Buenos Aires. Dne 23. prosince 2013 byl jmenován provinciálem nové jihošpanělské provincie. Do tohoto úřadu již nenastoupil, neboť byl v březnu 2014 (o slavnosti Zvěstování Páně) zvolen hlavním představeným salesiánů.

Osobní postřehy provinciála Petra Vaculíka: Nový hlavní představený se jeví jako pokojný a vyrovnaný člověk. Silně z něj vyzařuje charisma otcovství. Není těžké mu říci „otče“. Po zvolení zůstal bratrem mezi bratry. Nezměnil pokoj, kde je ubytován, stojí s námi v řadě na kafe... Své promluvy si připravuje uprostřed nás, za stolem, kde je právě místo. Jeho první slova vyzývají k lásce k mladým – opuštěným kteří nikoho nemají. Po zvolení se viditelně zřekl sám sebe – všech svých plánů, záměrů, svého času... Je tu zcela pro kongregaci.

(přepsáno z VZ 4/2014)

(Všechny texty prošly kontrolou P. Petra Zelinky SDB)